چریکەی دڵ

مەهدی فەللاحی ڕۆستەمان

(سەرمەس)

CamScanner

چریکەی دڵ

هۆنراوەی :
مەهدی فەللاحی ڕۆستەمان
«سەرمەس»

خـانی

CamScanner

سرشناسه: فلاحی رُستمان، مهدی
پدیدآور: چریکەی دڵ، مەهدی فەللاحی ڕۆستەمان «سەرمەس»
مشخصات نشر: سەقز، انتشارات خانی، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری: ٤٣ ص ٢١ × ١٣ س‌م.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۲۳۲-۸-۳
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
یادداشت: کردی
موضوع: شعر کردی - قرن ١٤
موضوع: Kurdish poetry - ٢٠th Century
رده بندی کنگره: PIR ٣٢٥٦
رده بندی دیویی: ٢١/٩فا٨
شماره کتابشناسی ملی: ٥٦٩٣٥٥٠

چریکەی دڵ
مەهدی فەللاحی ڕۆستەمان «سەرمەس»
ساڵ و نۆرەی چاپ: ١٣٩٨ - یەکەم
تیراژ: ٣٠٠
شابەک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۲۳۲-۸-۳
دەزگای چاپ: خانی
پیتچن و پەرازین: ئومید موقەددەس
ڕووبەرگ: لوقمان عەلی‌وەیسە

سەقز، مەیدانی هەڵۆ، چاپەمەنی خانی، کتێبفرۆشی هونەر و ئەندیشە
پێوەندی: ٠٠٩٨٩١٨٧٧٧١٥٨٥
www.kurdbook.ir

پێشەکی

من وەکوو هێندێک لەو نووسەرانە و شاعێرانە نییم شانی لێ شل بکەم و هەموو ژیانی خۆم لە پێشەکی کتێبەکەمدا بنووسم. سەبارەت بە من «مەهدی فەللاحی ڕۆستەمان» ناسراو بە «سەرمەس»، ۲۳ ساڵم تەمەنە و خەڵکی ساحێبی نزیکی سەقزم و لە پارێزگای کوردستانی ئێران دەژیم. هەر لە منداڵییەوە خولیای شێعر و ئەدەبی کوردی بووم. ئەم «چریکەی دڵ»ـەیش وەک بەرهەم، دووهەم بەرهەمی منە کە وا ئێستە لەبەر دەستی ئێوەی خوێنەرانی هێژایە.

سەبارەت بە دووبەیتی

دووبەیتی، ڕوباعی یان quartrain یەکێکە لە قاڵبی شێعری سوننەتی فارسی کە لەگەڵ چوارینەدا جیا کراوەتەوە و دوو فۆرمی جیاوازن بەڵام بەداخەوە پاش تێپەڕینی دەیان ساڵ لە ئەدەبی کوردیدا هێشتا دووبەیتی و چوارینە لێک جیا نەکراونەتەوە و بە هەردوو فۆرمەکە هەر چوارینە یا چوارخشتەکی دەڵێن. چوارینە لە ئەدەبی فارسدا لەسەر کێشی دوازدە بڕگەیی و دووبەیتی یازدە بڕگەیی و هەندێ جار مەوزوون و بابەت و ناوەڕۆک گۆڕانکاری بەسەردا دەهێنێت. دووبەیتی لە مێژووی ئەدەبی ئێراندا زۆر بایەخی پێدراوە، هەر بۆیە زۆربەی شاعیرە فارسەکان لەم قاڵبەدا شێعریان نووسیوە و زۆریش

لێکۆڵینەوە لەم بوارەدا ئەنجام دراوە. بەناو بانگترینی ئەم دووبەیتی فارسییانە، عەتتاری نەیشابووری، مەنووچێهری دامغانی، ئەبولحەسەنی باخزری و بابا تاهێری هەمەدانی نووسیویانە و زۆریش بەناو بانگن. هەر بۆیە بە زۆربەی زمانە زیندووەکانی دنیا وەرگێڕدراوەتەوە. خەییامی نەیشابووری و هاتیفی نیسفەهانی جیاوازترین و جوانترین دووبەیتی فارسییان هۆنیوەتەوە و کێشی دووبەیتییەکانیان لە هەموو کەسانی تر جیاوازترە و تایبەتمەندی خۆیانیان هەیە.

ئەگەرچی ئەم قاڵبە شێعریە تایبەت بە فارس بووە، بەڵام هەر لە ناو فارسدا نەماوەتەوە و لە ناو کوردانیش دا باو بووە، زۆر لە شاعێرە گەورەکانی کوردیش وەک : حەزرەتی مەحوی، حەریق، حەمدی، هەژار، هێمن، جەلالی مەلەکشا، ئەحمەد هەردی و زۆری تر لە شاعیرانی سەردەم لەم کێش و فۆڕمەدا شێعریان نووسیوە، بەڵام وەک چۆن لەناو شاعێرە فارسەکاندا خەییام و هاتێف بەناوبانگن، لە ناو شاعێرە کوردەکانیشدا مامۆستا هەژاری موکریانی لە هەموو شاعێرانی تر ناوبانگی بەرزترە و چوارینەکانی جیاوازتر و تایبەتمەندترە.

دووبەیتی لە چوار نیوە دێڕ پێک دێ کە نیوە دێڕەکانی یەک و دوو و چوار هاوسەنگن و لە باری کێش و بەشەوە (هجا) بەرانبەرن بەڵام جاری وا هەیە لە نیوە دێڕی سێهەم دا ئەم مەرجانە پارێزراو نییە.

ئەوەی لەبەر دەستدایە:

ئەوەی لە بەر دەستی ئێوەی هێژایە، هەڵقوڵاوی هەستی لاویەتی منی «سەرمەس»ـە کە لە قاڵبی چوارینەدا خۆی نیشان داوە.

سەرەتای ئەم کتێبە چەن دووبەیتی‌یەک بوو کە لە کاتی پشووداندا نووسیبووم بەڵام کاتێ وردتر سەرنجی دووبەیتیەکانم دەدا زانیم ئەم چوارینانە دەتوانن کتێبێکی سەربەخۆ بن و لەناو کۆمەڵگای ئەدەبیدا جێی خۆی بکاتەوە؛ هەر بۆیە بایەخی زیاترم بە چوارینە نووسین دا و توانیم ئەم بەرهەمە پێشکەشی کتێبخانەی ئەدەبی کوردی بکەم.

ئەگەر چی کەس بە ماستی خۆی ناڵێ ترش! منیش ئەم «چریکەی دڵ»ـە بە خراپ نازانم و هیوادارم ئێوەی خوێنەریش بە دڵتان بێت.

لێرەدا جێگەی خۆیەتی هەوڵ و تێکۆشانی مامۆستای بەڕێزم لوقمانی ئەڵڵامورادی لەبەر چاو بگرم و بە دڵ سپاسی بکەم کە وێڕای سەرقاڵیەکانی خۆی بەم کتێبەدا چووەتەوە. بەهیوای سەرکەوتنی و تەمەن درێژی بۆ مامۆستا لوقمانی خۆشەویست.

مەهدی فەللاحی ڕۆستەمان ـ «سەرمەس»

ساحێب

١٧ی ڕێبەندانی ٢٧١٤ی کوردی

سەرەتای ئەم کتێبە چەن دووبەیتی‌یەک بوو کە لە کاتی پشووداندا نووسیبووم بەڵام کاتێ وردتر سەرنجی دووبەیتیەکانم دەدا زانیم ئەم چوارینانە دەتوانن کتێبێکی سەربەخۆ بن و لەناو کۆمەڵگای ئەدەبیدا جێی خۆی بکاتەوە؛ هەر بۆیە بایەخی زیاترم بە چوارینە نووسین دا و توانیم ئەم بەرهەمە پێشکەشی کتێبخانەی ئەدەبی کوردی بکەم.

ئەگەر چی کەس بە ماستی خۆی ناڵێ ترش! منیش ئەم «چریکەی دڵ»ـە بە خراپ نازانم و هیوادارم نیوەی خوێنەریش بە دڵتان بێت.

لێرەدا جێگەی خۆیەتی هەوڵ و تێکۆشانی مامۆستای بەڕێزم لوقمانی ئەڵڵامورادی لەبەر چاو بگرم و بە دڵ سپاسی بکەم کە وێڕای سەرقاڵیەکانی خۆی بەم کتێبەدا چووەتەوە. بەهیوای سەرکەوتنی و تەمەن درێژی بۆ مامۆستا لوقمانی خۆشەویست.

مەهدی فەللاحی ڕۆستەمان ـ «سەرمەس»

ساحێب

١٧ی ڕێبەندانی ٢٧١٤ی کوردی

١.

ئەوەندەم خەم لە دووری تۆ چنیوە
خەفەت، مەینەت، هەموو دڵمی تەنیوە
بڵێی شادی هەبێ لەم ژینە تاڵە؟؟
بە غەیری ڕەنجەڕۆییم قەت نەدیوە

٢.

کە دەردی من وەکوو سیلدار گرانە
مژینی لێوی تۆش دەرمانە، گیانە
شفام دێ هەر وەکوو عیسا ببینم
وەرە ئەمڕۆ کە هەین سۆزی نەمانە

٣.

لە کاتی مردنا بێرە سەرینم
بە دەنگی خۆش بکە گریان و شینم
بە قەد دنیا ئەگەر تاوانی من بێ
شەهیدم چونکە کوژراوی ئەوینم

٤.

بەهاری سەوزی ژینی من بەتاڵە
درێژایی تەمەن، زستانە، تاڵە
بە مردن مەر لە ئەم سەرمایە هەڵبێم
کەچی گەردوون ئەڵێ منداڵە، کاڵە

CamScanner

.٥

بەڵێن بوو مەرگ و ژینمان پێکەوە بێ
دەسا بۆچی بەڵێنت نەچوەتە جێ؟؟
بەسەرخۆشی ببە سەر ڕۆژگارت
هەتا ئەو ڕۆژە وا مەحشەر دەقەومێ

.٦

موریدی تۆم لە دنیا تا بمێنم
لە بەر تۆدا نەبێ سەر نانوێنم
پڕی دنیا کچۆڵەی نەرم و نۆڵ بێ
بە چاوی تۆ گوڵم کەس نادوێنم

.٧

ژیانم بەر لە تۆ پڕ بوو لە خۆشی
سەرت هەڵدا خەم و زووخاوی نۆشی
دڵم زنجیری داوی بسکی تۆیە
ئەتۆیش بۆ دڵبەری خۆت تێ دەکۆشی

.٨

ژیانی من هەمووی شین و شەپۆڕە
سەری بسکی خەمانم بەرز و شۆڕە
چییە سووچ و گوناهی من خودایە
کە خۆشی و پێکەنین لێم مرچ و مۆڕە

٩.

گوڵم ڕەنگم وەکوو بەی زەردە بێ تۆ
جەرگ لەت لەت، لەشم پڕ دەردە بێ تۆ
بە من چی کۆشک و تالاری بلوورین
منی «بێچارە» جێگەم هەردە بێ تۆ

١٠.

تەمەن ڕۆیی بە بێ هۆ هەر لە دووی تۆم
منی «بێچارە» ئاوارەی کەژ و کۆم
چییە بۆچی نییە ڕەحمت لە گەڵ من
وەرە جارێک بە لوتفت بێرە ژوان بۆم

١١.

بەهاری ژینی من بێ تۆ خەزانە
لە گەڵ تۆدا خەزانیشم ژیانە
لە ئاهی سەردی ناو سینەم بترسە
وەرە با دەس لە مل بین ئەم دەمانە

١٢.

هەموو عومرم لە دووریت چوو بەزایە
شنەی بسکت دڵی خستوومە کایە
وەرە بنوێنە ئەو نەرمە لەشەی خۆت
کە بۆ دەردی گرانی من دەوایە

.١٣

ئەگەرمـــەیلـــت هـــەبێ وەک جـــاری جـــاران
بـــە دڵ خۆشـــی بچینـــە کـــۆڕی یـــاران
هـــەتـــا کـــەنگێ بنۆشـــین دەرەد ومـــەینـــەت
کـــە وا مەینـــەت هـــەموو دڵمـــانی تـــاران

.١٤

لـــە دووریـــت تاقـــەت و هێـــزم نـــەمـــاوە
نـــەمـــامی لاوی عـــومرم تێـــک شـــکاوە
بـــە وێنـــەی سیســـە غونچـــە وا بـــە ڕووی تـــۆ
گەشـــەم دێ مـــن کـــە ڕووی تـــۆ وەک هـــەتـــاوە

.١٥

بـــە عـــومرم بـــێ وەفـــای وەک تـــۆم نـــەدیـــوە
لـــە داخـــی بـــێ وەفاییـــت ســـینگ دڕیـــوە
ئەوینـــداری وەکـــوو مـــن کـــوا لـــە دنیـــا
قـــەلـــی «بێچـــارە»یـــی بـــۆمن قڕیـــوە

.١٦

وەکـــوو خاڵـــت ڕەش و تاریکـــە ژیـــنم
بـــە موژگانـــت دڵ و لـــەش پـــڕ بـــرینم
ئەگـــەر تـــک لـــە جـــەرگـــم خـــوێن بچـــۆڕێ
نییـــە بـــاکم کـــە سەرمەســـتی ئـــەویـــنم

.١٧

برینـــی مـــن بـــە ســـۆیە بـــۆت وەرە دەی
دڵـی «بێچـارە» سـووتان سـا هـەتا کـەی؟؟
برینـــی مـــن بـــە ئاســـان دێتـــە ســـارێژ
ئەگـــەر بێبـــەش نـــەبم گیانـــە لـــە دوو بـــەی

.١٨

بـــە عیشـــوە پێـــی وتـــم: دەم بـــە کـــەنیـــنم
کـــە ئـــاوا تـــۆ بـــە غـــەمباری ئـــەبیـــنم
دەســـا گـــەر دڵ پـــەرۆشـــیم شـــادی تۆیـــە
دەبـــا پڕپـــڕ لـــە خـــوێ بـــێ گشـــت بـــرینم

.١٩

وەکـــوو مـــەجنوون لـــە داخـــی لـــەیـل لـــە کێـــوم
شـــەو و ڕۆژ چـــۆڵ و دەشـــت و دەر ئـــەپێـــوم
بـــەرەو ڕووی تـــۆ نـــزای مـــن هـــەر وەهایـــە:
شـــەرابی هـــەردوو گۆناکـــەت بـــە لێـــوم

.٢٠

لـــە داخـــی دووری تۆیـــە زەردە ڕەنگـــم
لـــە بـــێ مـــەیلیـــت گـــوڵم دڵ پـــڕ لـــە ژەنگـــم
ئەگـــەر دنیـــام لەســـەر تـــۆ بـــێ بـــە دوژمـــن
بـــە چاوانـــت قـــەســـەم مایـــل بـــە جـــەنگـــم

.٢١

مـــژۆڵ و چـــاوی ڕەشـــت و بســـکی خـــاوت
منـــی «بێچـــارە» یـــان خســـتوەتـــە داوت
هـــەموو عالـــەم بکـــەن لۆمـــەم چ باکـــە؟؟
هـــەموو دونیـــا دەهێنـــێ لام دوو چـــاوت

.٢٢

منێکـــی شـــێت و دێوانـــە و ئـــەویندار
بـــە تیـــری چـــاوەکانـــت دڵ بریـــندار
لـــە دووری تـــۆ هـــەموو ســـاتم نـــەمانـــە
چ خۆشـــە مـــردنم بـــا بچمـــە ســـەر دار

.٢٣

بـــە قوربانـــت دڵ و گیـــان و ســـەر و لـــەش
لـە بـۆت سـووتام، نـەماوە یـاری چـاو گـەش
هـەموو عالـەم لـە گـۆمی هـەش نوقـووم بـوون
دەســـا بـــا بـــێ بـــە قوربانـــت لەشـــی مـــەش

.٢٤

وەرە ســــــاقی وەرە ســــــاقی وەرە دەی
وەرە بـــۆم تێکـــە لـــەو بـــادە پـــەیـــا پـــەی
بـــە بـــادە مـــەر خـــەم و دەردم وە ڕاونـــێم
بـــژیم و پێکـــەنێم و بشـــڵێم ئۆخـــەی

CamScanner

.٢٥

هەتاکــەی تــەفرەدان ئــەی ماڵــت ئــاوا
لــە بــێ مــەیلیــت تەمــەن ڕۆیــی بــە ئــاوا
بــە بــێ تــۆ کۆشــکی ژینــی مــن چ تــارە
بــە مــاهی ڕووت ژیــانی مــن کــە ئــاوا

.٢٦

لــە دووری بــەژن و بــاڵات کــوێرە زەیــنم
کــە تــۆراوی بــڕاوە کــەیــن و بــەیــنم
گــوڵم بــێ مــەیلیــەکــەی تــۆ کوشــتمی ســا
بــە ئۆباڵــت گــوڵی خــۆم، خــوێن و دەیــنم

.٢٧

بــە بۆنــت سووســەنم «ســەرمەس»ت و شــێتم
نــەماوم گیانــەکــەم وەک تــۆزی پێــتم
لــە بــۆ «بێچــارە» گــش دنیــای گــوڵی شــۆخ
بڵــێ تۆخــوا ئــەمن بۆتــۆ کــە کێــتم؟؟

.٢٨

هــەتا کــەی مــن بچێــژم دەردی دووری
دڵــم نــەیمــاوە هــیچ هێــزی ســەبووری
گــوڵم تاکــەی دەڵێــی ســەبر و ســەبرکە
ئــەتۆ بــۆ خــۆت ئەوەنــدەی مــن ســەبووری؟؟

.٢٩

ئــەمن دەردم گــران، تــۆیش شــادمانی
بــە دەردی ئــەم دڵــەت هــیچ کــات نــەزانی
چ ســـرێکە لـــە بـــەینـــی ئـــەمن و تـــۆدا
بـــە دڵ خۆشـــیم ئـــەتۆ بـــۆ دڵ گرانـــی؟؟

.٣٠

لـــە چـــارەم وایـــە داری بـــێ ســـەمەر بـــم
بنـــاڵێنم، دەوام هەردەربـــــەدەر بـــم
ئەگـــەر رۆژێـــک نـــەبم کۆرپـــەم هـــەتیون
ئـــەبێ مـــن بـــابی گشـــت دەرد و کەســـەر بـــم

.٣١

ژیـــانم بـــۆ دەبـــێ هـــەردەرد و خـــەم بـــێ؟؟
خەفـــەت بـــاران و هـــەر ئـــاوم لـــە چـــەم بـــێ؟؟
بـــە ئـــاوی چـــەم درووس بـــوو دووهـــەزار چـــەم
شـــەپۆلی چـــەم هەتاکـــەی چـــاو لـــە چـــەم بـــێ؟!

.٣٢

ئـــەناڵێنم لـــە دووری بەژنـــەکـــەی تـــۆ
وەکوو مـــن قـــەیســـی مـــەجنوون کـــەی گـــەڕا کـــۆ
گـــڕی زۆر بـــەرزە بـــۆ وەســـڵت دڵـــی مـــن
هەتاکـــەی دڵ بســـووتێ و هـــەر بکـــا رۆ؟؟

.٣٣

لـــه هیجـــری تۆیـــه مـــن جـــەرگم بـــڕاوه
نییـــه ئـــۆقره و دڵئـــارامی نـــەماوه
کـــه لـــێم دووری وەکـــوو شـــەو تـــاره ڕۆژم
وەره ڕوخســـارەکـــەت چەشـــنی هـــەتاوه

.٣٤

لـــه هیجـــری تـــۆ خـــەم و دەردم خەڵاتـــه
چ دەردی مـــن چ دەرمـــانم لـــه لاتـــه
هەتاکـــەی مـــن بچێـــژم زووخـــی دۆزەخ
وەره وەســـڵت وەکـــوو جێژنـــی بەراتـــه

.٣٥

ئـــەناڵێنم لەدەســـتی دەردی کـــاری
دڵـــم بـــۆچی بـــه تـــەنیا دەرده بـــاری
لـــه بـــۆ «بێچـــاره» هـــیچ هیـــوا نـــەماوه
مەگـــەر ڕەحمـــی جـــەنابی زاتـــی بـــاری

.٣٦

ئـــەناڵێنم لـــه دەس ئـــەم دەرده ســـەخته
خـــەتای هـــیچ کـــەس نییـــه ناڵـــەم لـــه بەختـــه
هـــەموو خۆشـــی دەبـــێ بـــۆ قـــەرز و فـــەرز بـــێ
بـــەڵام دەرد و کەســـەر بـــۆچ پوخـــت و نەختـــه

.٣٧

دەکــا ناڵــە لــە دەردی عیشــقی تــۆ دڵ
وەکــوو مــەجنوون بــوە ئامێتــەیــی گــڵ
ئەگــەر دەردی فیــراق وایــە خودایــە
دەبــێ چــۆن بــێ دڵــێ دەربــێ لــەنێو کــڵ

.٣٨

لــە مێــژە ئــەم دڵــەم جێژوانــی دەردە
هەناســەم وەک تــەمی ســەرکێوە، ســەردە
بەغــەیــری ئــاوی چــاوی پــڕ کــوڵی خــۆم
نییــە کــەس پێــی بڵــێ «بێچــارە» بــەردە

.٣٩

دەبیســم نــاوەکــەت سەرمەســت و شــادم
هــەموو دەڕوا خــەم و مــەینــەت لــە یــادم
بەغــەیــری نــاوی تــۆ گــەر دێتــە بــەر گــوێم
بــە وێنــەی کاکــە مــەم بــۆت نــامورادم

.٤٠

منــی عاشــق ئــەناڵێنم ژەم و دەم
هــەموو عالــەم بــە کــەیفە و کــەیفی مــن کــەم
کــەمی چــی؛ مــن ژیــانم پــڕ لــە دەردە
خودایــا هــەر لــەبیرت مــاوە مــن هــەم؟؟

.٤١

کـــە ڕۆحـــی مـــن لـــە ڕێـــی تـــۆدا شـــەهیدە
مـــەڵێ شـــێتە، بڵـــێ زانـــا و موریـــدە
ئەگـــەر جارێـــک بفـــەرمووی بـــۆ ســـەراکەم
هـــەمووی خـــاوێن دەکـــەم بـــەو ئـــاوی دیـــدە

.٤٢

قـــەل و بولبـــول بـــە خوێنـــدن چوونـــە بـــازار
وتیـــان: قـــەل دەنگـــی تـــۆ پـــڕ بـــوو لـــە ئـــازار
کە گۆیا بولبولە دەنـگ‌خۆش و «ســەرمەس»ت
کـــەچی سەربەســـتە قـــەل بولبـــول گرفتـــار

.٤٣

ئەگـــەرچی دیلـــم و پـــڕ ئـــاهی ســـاردم
بـــە کـــەیفـــم چـــون ســـڵاوت بـــۆ هـــەناردم
ئەگـــەر ڕۆژێـــک بـــەیـــادی تـــۆ نـــەنووم شـــەو
پـــەنیرە پێکـــەنین، مـــن چەشـــنی کـــاردم

.٤٤

بـــەهارە و دەشـــت و کـــۆ شـــینە هـــەموو دەم
گـــەلی یـــاران دەڕۆن بۆگەشـــت بـــەبێ خـــەم
منـــی سەرشـــێت و «بێچـــارە» و پەشـــێو حـــاڵ
بـــە ئـــاواتم لـــە دوور ســـەیرێکـــی تۆکـــەم

.٤٥

دەکەی جن جن دڵم وەک نەشتەری تیژ
لە دووری تۆیە من ماوم گەلێ گێژ
وەرە لەیلم ئەمن مەجنوونەکەی تۆم
هەتاکەی وێڵی کێو بم شۆخی خوێنڕێژ

.٤٦

هەموو ڕۆژی ژیانم تارە وەک شەو
شەویش قەت ناکەوێ لەو دووچەمم خەو
دڵە «بێچارە» کەم وێڵی کەژ و کۆ
لەبن بەردان ئەقاسپێنێ وەکوو کەو

.٤٧

هەموو عومرم بە چاوت چوو بە زایە
دڵم، گیانم لە ڕێی تۆدا فەنایە
ئەوەی فەرمووت بەجێم هێنا سەراپا
کە حوکمی تۆ لە لای من زۆر ڕەوایە

.٤٨

هەموو ڕۆژم شەوی تارە بەبێ تۆ
شەکر، هەنگوین وەکوو ژارە بەبێ تۆ
کە دنیا پڕ لە خۆشیش بێ بە من چی
دڵم دیل و گرفتارە بەبێ تۆ

٤٩.

گوڵم بوونت لەبۆم هێزی هەناوە
وەرە شەوقی ڕوخت چەشنی هەتاوە
خودا فەرمووی قیامەت هالەڕێدا
لە هیجری تۆ قیامەت لێم گەڕاوە

٥٠.

تەم و تاریک و تاڵە ئەم ژیانە
ژیانی من بەبێ تۆ هەرنەمانە
ژیان کورتە، دەم و سات دێت و دەڕوا
بنێ دەم، دەم کە خۆشە ئەم دەمانە

٥١.

ژیانی من بەبێ تۆ چی خەڵاتە؟؟
هەموو کەیفی ژیانی من لە لاتە!
ژەم و دەم هەر لە بیری تۆم گوڵی خۆم
بڵێ تۆخوا کە بیری من لە لاتە؟؟

٥٢.

لە کێوی عەشقی تۆدا هەرمنم قەیس
خەفەت بارم بە وێنەی حەزرەتی شەیس
لە کۆڕی شین و ماتەمدا وەرەس بووم
ئیدی تاکەی بە من ناگا بزە و لەیس[1]؟؟

١- لەیس: هەڵپەڕین، سەما، گاڵتە و گەمە.

.٥٣

لـــه بـــۆ وەســـفت زمـــانی خامـــه لاڵـــه
چلـــۆن بیکـــەم وەســـف ئـــەو چـاوە کاڵـــه
ئەگـــەر بمـــداتێ یـــەزدان عـــومری نـــووحیش
بـــه یـــەک بـــوونی مـــن و تـــۆ زۆر مەحاڵـــه

.٥٤

ئـــەوەی وا ئـــەو گوڵـــه ناســـکەی لـــه لایـــه
لـــەرەی لیمـــۆی دڵـــی دێنێتـــه کایـــه
بنـــاڵێنێ و بکـــا هـــاوار درۆیـــه
ئـــەوەی وا کـــه لـــه تـــۆ دوور بـــێ فەنایـــه

.٥٥

دڵـــی کـــەیلم لەبـــەر تۆیـــه هـــەژاره
لـــه پـــڕ پۆشـــی جـــل و بـــەرگی پـــەژاره
کـــەنین بـــێ تـــۆ بچێتـــه خـــوانی لێـــوم
بزانـــه پێکـــەنینم گشـــت بـــه ژاره

.٥٦

بـــەبێ تـــۆ چـــۆن بـــژیم و چـــۆن بمێـــنم
بـــەبێ تـــو چـــۆن ســـەری شـــادی هـــەڵێنم
لـــه دووی بـــاڵات نـــەکـــەم بـــۆنی گـــوڵی دی
بڵێـــنم داوە، مـــن خـــاوەن بڵێـــنم

.٥٧

گلێنـــەی چـــاوەکـــەم، هـــات جێژنـــی قوربـــان
ســـەر و مـــاڵ و دڵ و گیـــانم بـــە قوربـــان
چییـــە بـــەم ڕۆژی جێژنـــەش عـــاجزی لـــێم؟؟
لـــە ڕەحـــم و گـــەورەیـــی تـــۆ دوورە قوربـــان

.٥٨

وەرە ســـاقی لـــە بـــۆم تێکـــە بـــە پـــەیمـــان
بـــە ناچـــاری شـــکاندم عەهـــد و پـــەیمـــان
ئـــەمن هەرچـــەن دەکـــەم دووربـــم لـــە مـــەینـــەت
بـــەڵام مـــەینـــەت پـــەیاپـــەی دێ لـــە پـــەیمـــان

.٥٩

لـــە دووری تـــۆ دڵ و گیـــانم لـــە دەســـتچوون
ئـــەتۆ لـــەیلـــی، منـــی «بێچـــارە» مـــەجنوون
ئـــەمن بـــۆ تـــۆ دڵ و گیـــانم لـــە دەس چـــوو
ئەفـــەرمووی جـــا بـــە مـــن چـــی بـــا بچـــێ، تـــوون

.٦٠

کـــە تـــۆ ئـــەمڕۆ لـــە مـــن تـــۆراوی ئـــازیز
خـــەزانم کـــرد بـــە وێنـــەی بـــەرگی پـــاییز
دڵ و گیـــان و ژیـــانم پـــاکی بـــڕوا
بـــە شـــەرتێ تـــۆ لـــە مـــن جارێـــک نـــەبی زیـــز

.٦١

جـــەنابی شـــێخ ئەگـــەر بینـــێ ڕووەکـــەت
ئـــەبێ شـــێت و پەرۆشـــی تـــۆ و خووەکـــەت
منـــی «بێچـــارە» خـــۆ شـــێخ و مـــەلا نـــیم
ئـەبێ چبکـەم لـە تـاو هـات و چـووەکـەت؟؟

.٦٢

خـــەمینم چـــون لـــە یـــادی مـــن بـــە دوورە
خـــەمینی مـــن لـــە بـــۆی چـــەژن و ســـروورە
ئـــەتۆ کـــەی عاشـــقی چـــاوم کـــە عاشـــق
لــــە ســــەر وادە و بــــەڵێنی زۆر جەســــوورە

.٦٣

ئـــەمن پێکـــراو و کـــوژراوی مـــژۆڵم
هەمووی سوور بوو بـە خـوێن جێژوانـی چـۆڵم
ئەگـــەر دەرمـــانی زامـــانم نـــەکـــەی خـــۆت
گـــوڵم «بێچـــارە»م و یـــەکجـــار کڵـــۆڵم

.٦٤

دڵـــەی زارم وەهـــا ئـــۆقرەی هـــەیـــە پێـــت
کـــە وا دایـــم ئـــەناڵێنێ لەبـــەرپێت
ئەوەنـــدە دڵ ڕەق و لـــووت بـــەرزی دڵبـــەر
دەتـــارێنی دڵـــی دڵـــدار بـــە دووپێـــت

٦٥.

دڵم وەک زوڵفەکەت لوول و پەرێشان
ژەم و دەم هەر دەناڵێنێ لە ئێشان
هەزار جار من بە قوربانی خودا بم
کە نەقشی ڕشت و هەم باڵاتی کێشان

٦٦.

لە هیجری تۆیە دڵ دایم پەرۆشە
لە بۆ وەسڵت دڵی شێتم بە جۆشە
بەوەی شادم کە جارجارێ لە خەودا
ئەبینم قامەتت دڵدار، چ خۆشە

٦٧.

لە تاوهیجرت ئەسووتێم چاو بە گریان
لە وەسڵتدا ئەترسم بم بە بریان
من و پەروانە خۆ دەردمان یەکێکە
ئەسووتین هەم لە وەسڵ و هەم لە گریان

٦٨.

گوڵم یادت ڕەفێقی نامورادیم
خەمی دووریت لە جێگەی کەیف و شادیم
بە یادی تۆ ئەناڵێنم شەو و ڕۆژ
لەرەی لەرزانەکەت هەر دەم لە یادیم

.٦٩

ئەترسم دڵ ببێ رسوا لەبەر پێت
بە عەشقی تۆ منی «بێچارە» بم شێت
چ دڵ سەختیت و سەر رێگەم نەهاتی
لە سەر کام رێی دەبا من بێمە سەر رێت

.٧٠

گوڵێکم وا لە باخی وەسڵ چنیوە
ئەمن پێم وابوو عەشقم پێ تەنیوە
کەچی گوڵ وەک درووڕوو چوو لەچاوم
شەرابی لێو لە چاو تکتک وەریوە

.٧١

نەمامێکم لە باخی عەشقی تۆدا
زرا ناوم لەگۆنای دەشت و کۆدا
بە دەس خۆتە ژیانم یا نەمانم
بکە تێرم لە ئاوی چۆمی خۆدا

.٧٢

ئەگەر من جووم ئەتۆ بمکە موسوڵمان
نەخۆشی دەردی تۆم خۆت بمکە دەرمان
ئەگەر قابیل بەوەم وا ڕووت ببینم
دەسا وەعدێکی جێژوانت دە پێمان

.٧٣

ئەمن کێم تا ئەتۆ عاشق بە من بی؟؟
لە بۆ وەسڵت بسووتم من لە سەرچی؟؟
ئەڵێن تۆ زۆر بە ڕەحم و دڵ بەزەییت
لە کاتی مردنا سەر قەبری من دی؟؟

.٧٤

نەمامێکت لە دڵ دانا بە دوو چاو
بە غەمزەی چاو ئەگەر نەیدەیتە بەر ئاو
ئەبێ سیس و بە لاوی تێک دەڕووخێ
ئەمە کەی شەرتی باخدارە بەڵەک چاو؟؟

.٧٥

لە باسی عیشقی مە، شار بوو بە هاوار
چلۆن بوو کەوتە سەر زاران، سەد هاوار؟؟
لە کاتێکدا نزیک بوو وەسڵی ئێمە
بە پشکۆی هیجر و دووری بووین گرفتار

.٧٦

لە بەر عەشق و ئەوینی تۆ بە وەڵڵا
لە قەوم و خێش و خەزمان بووم تەوەللا
ئەگەر داوابکەم ماچێک لە گۆنات
بە بێ ڕەحمی ئەڵێی لاچۆ، نەوەڵڵا

٧٧.

هـەموو گیـانم پـڕژا و سـووتا بەڵـەک چـاو
ئەسـیری زوڵفـی خـاوت بـووم زوڵـف خـاو
لـە بـەرچی خـۆت لـەمن زیـاتر ئـەزانی؟؟
بە جووت هەرکمان ئەبـەیـن یـەک دوو میتـر جـاو

٧٨.

ئەپشـکێ لێـوەکـەت قـەن لێـی ئـەبارێ
بـرینم پـڕ نمـەک دەکـرێن بـە جـارێ
بـڕۆ؛ تیـری مژۆڵـت کـار مەهێنـە
کـە کـوژراوم بـە لەنجـەی دوو هـەنارێ

٧٩.

خـەم و مـەینـەت بـرامن دوو بـرای چـاک
بـەڵێنیان داوە مـن هـەرگیز نـەبم تـاک
عەجـەب سـوورن لەسـەر وادە و بـەڵێنیان
لەگـەڵ مـن دان هـەتاکوو دەچمـە ژێـر خـاک

٨٠.

بـەڵێنت دا کـە بـێ بـۆ لام گـوڵی جـوان
نـەهاتی و هـەر شـکاندت عەهـد و پـەیمان
هـەزار جـاری تـریش بشـکێنی وەعـدەت
بـە هیـواتم بـە تـەنیایی لـە جێـژوان

٨١.

ئـەتۆ شـەم بـێ منـیش پەروانـەکـەی تـۆم

ئـەتۆ لـەیـل بـێ منـیش دێوانـەکـەی تـۆم

ئـەتۆ چـی بـێ منـیش بۆتـۆم دڵـە گیـان

کـە قـومری بـێ منـیش هێلانـەکـەی تـۆم

٨٢.

لەگـەڵ مـن دا فەلـەک هـەر خـوار و چەوتـە

خـەمی پـێ‌دام وتـی هـا نـانی شـەوتە

قـوڕ و لیتـە و تـەوەن[1]، لێفـە و سـەرینم

وتـی ئـەم جێگـە نەرمـەیش شـوێنی خەوتـە

٨٣.

بـە گۆشـەی چـاوەکـەت لێمـان کـە چـاوێ

بـە دەنگـە خۆشـەکـەت لێمـان کـە قـاوێ

لـە زسـتانی جیـایی‌دا ڕچـاوم

ڕوخـت تـاوە کـەسـم لێمـان کـە تـاوێ

٨٤.

لـە سـەرچی بـوو لـە مـن تـۆرای زەمانـە؟؟

لـە بـەرچی بـوو کـەوا گـۆڕای زەمانـە؟؟

لـە بـۆ دەردی هـەزاران چارەسـەربووی

کـە گـەییـە مـن لـەبۆچ دۆڕای زەمانـە؟؟

١- تەوەن: بەرد.

.٨٥

ئـەمن چ بکـەم لـە دەس بەردئاشـی گـەردوون
بـە گـەڕیانی گـوڵی هیـوام ئـەکـا تـوون
فـــراوانن لــــە دنیـــادا وەکـــوو مـــن
لـەبۆ «بێچـارە» بـۆ سـوورە لەسـەر چـوون

.٨٦

بـــە زوڵفـــە خـــاوەکـــەت دڵ بـــوو گرفتـــار
بـــە تیـــری چـــاوەکـــەت دڵ بـــوو بریـنـــدار
ئەســـیرت کـــردم و جـــەرگت بڕیـــوم
ئەمـــە کـــەی شـــەرتی دڵـــدارە، ئەوینـــدار

.٨٧

ئـــەمن مـــەجنوون و ئـــەو نـــازدارە لـــەیلـــە
لـــە بـــۆ وەســـڵی دڵـــی «بێچـــارە» کـــەیلـــە
هـــەموو عالـــەم دەزانـــن بـــۆی نـــەماوم
کـەچی ئـەو شـۆخە بـۆم خـاڵی لـە مـەیلـە

.٨٨

خەفـــەت بـــۆچی ئـــەتۆ لاتدا لـــە بڕیـــار
لـە بـۆ جێـت هێشـت دڵـی شـێتم بـە بـێ یـار
قـەرار بـوو تـاکوو هـەیـن پێکـۆ بمێنین
لـە مـن باشـتر بڵـێ کێـت بـوو بـە کڕیـار

.٨٩

لـە دووریـت چـاوەکـانم بـوون بـە ئەسـرین
دڵـی شـێتم ئـەوا کەوتـە گـڕ و شـین
نـە گریـان و نـە ناڵـەم بـاش ئەناسـی
هـەمووم ناسـی بـە لوتفـت یـاری چاوشـین

.٩٠

بـە زوڵفـت عالـەمت خسـتە کەمەنـدت
ئـەناڵێنن هـەموو عالـەم لـە بەنـدت
چ بـێ بـاکی، لـەبۆ ڕاو چەنـدە سـووری
دەکـەی عالـەم ژەهرخـوار تـۆ بـە قەنـدت

.٩١

لـە بـەر کـوڵمی سـپیت هەڵنایـە چـاوم
بـە دووچـاوی ڕەشـت سـووتا هـەناوم
مـەکـە، لاچـۆ هـەموو گیانـت بەڵایـە
بـە موژگانـت هـەموو لـەش دابـڕاوم

.٩٢

بـە بـێ تـۆ ژینـی مـن سـەرجەم بەتاڵـە
لـە عەشـقی کوڵمـەکـەت دڵ کەوتـە ناڵـە
بـە غـەمزە و لەنجـە «سـەرمەس»ت گێـژ و وێـژە
لـە پێنـاوم دڵیشـت کـرچ و کاڵـە

.٩٣

بە سیلەی چاوی تۆ بەربوو شەرارە
لە گیانی پڕ لە خاری ئەم هەژارە
وتت بێ دینە هەرکەس بێ بەڵێنە
کەچی ناکەی وەفا بەم گەستە مارە

.٩٤

لە دووری تۆ دڵم خوێنی ڕژاوە
دڵم هێزی سەبووری لا نەماوە
هەموو عومرم لە ڕێی تۆدا فەنا بوو
وەرە با بۆن بکەم ئەو زوڵفە خاوە

.٩٥

لە هیجری تۆیە چاو فێربوو بە گریان
هەتاکەی من ئەسووتێنی بە هیجران
دەڵێن مەعشووق لە بۆ عاشق بە ڕەحمە
کەچی «بێچارە»کەی خۆت کرد بە بریان

.٩٦

لە ڕێی عەشقت جوانیم دا بە پیری
ئەوا مردن بە هێدی دێت بە پیری
بژیم، بمرم، لە جەننەت یا لە دۆزەخ
بە چاوانت گوڵم تۆم هەر لە بیری

.٩٧

بەشـــارت بـــێ دڵـــە ڕۆژی ویســـاڵە
هـــەموو ڕۆشـــتن شـــەوانی دەرد و ناڵـــە
بڵێـــی وابـــێ منـــی «بێچـــارە» پێـــت گـــەم
بـــە چاوانـــت هـــەمووی خەونـــە و خـــەیاڵـــە

.٩٨

دووچـــاوی مـــن لـــە تـــاوی تـــۆ وەكـــوو تـــەیـــر
بـــە مـــەجنوونی لـــە هـــەرد و كـــۆ دەكـــا ســـەیـــر
ئـــەمن بـــۆ تـــۆ لـــە ژیـــن‌دا هـــەڵوەدا بـــووم
ئەتۆیش بێ خەم لـە سـەیرانگـا ئـەكـەی سـەیـر

.٩٩

بـــە زوڵفـــی تۆیـــە شـــەو تاریـــك كـــە دادێ
ئەگـــەر وایـــە چ خۆشـــە شـــەو دەبـــابێ
شـــەوی تاریـــك و بـــەی گووشـــین چ خۆشـــە!
بـــە هیـــواتم منـــی «بێچـــارە» ســـا بـــێ

.١٠٠

دەبـــا بمـــرم ئـــەوینت چێتـــە ژێـــر گـــڵ
ئەگـــەر لاشـــەیـــش بتـــۆرخێ تـــۆی لـــە نـــاو دڵ
دڵـــی مـــن پـــڕ لـــە عەشـــقی تۆیـــە چـــاو ڕەش
ئـــەبێ وابـــێ دڵـــی دەرچـــێ لـــە نـــاو كـــڵ

.١٠١

لـه بـەرچی ئـەو دڵـەی تـۆ لـێم بـە قینـە
لـە بـۆ «بێچـارە» کوشـتن زۆر بـە تینـە
لەبـەر چـی دەرئەکـەی حـوکمی نـەمانم؟؟
گونـاهی مـن بـە تـەنیا هـەر ئەوینـە

.١٠٢

لـە تـاو دووریـت دڵـم کـون بـوو وەکـوو نـەی
دڵـی زامـم دەنـاڵێنێ پـەیاپـەی
خـۆمم بیرچـوو لـە تـاوی عەشـقی تـۆدا
منـی «بێچـارە» خـۆم بیرکـەم هەتاکـەی؟؟

.١٠٣

چ خۆشـە ئـەو بـەیانـەی چـاو هـەڵێنم
لـە کۆشـی نـەرمی تـۆدا سـەر دەرێـنم
خـەیـاڵێکی چ خۆشـە، چـەن بـە دوورە
هـەتا ئـەو ڕۆژە مـن داخـۆ ئـەمێنم؟؟

.١٠٤

ئـەتۆ شـیرین ئـەمن فـەرهادی کۆکـەن
ئـەوا مـن گـڵ ئـەتۆ نێرگیـز و سۆسـەن
لـەرەی مـەمکت، بـزەی لێـوت، قـژی خـاو
لـە بـۆ سـۆمای دووچـاوم بـوون بـە سۆسـەن

.١٠٥

جوانی من بە پیری ڕۆیی لە داخا
بە ڕۆخسار نە، ئەمن پیر بووم لە ناخا
لە داخی چی؟ لە داخی چەرخی گەردوون
منی «بێچارە» بێ گوڵ بووم لە باخا

.١٠٦

گوڵی سۆسەن لەکێ پرسم هەواڵت؟؟
لەگەڵ کێدا بەشت کردوە جەماڵت؟؟
ئەتۆ بێ خەم ئەکەی سەیر و سەفا و گەشت
منیش هەردەم ئەناڵێم بۆ ویساڵت

.١٠٧

دووچاوی من بە وێنەی دوو پەڵەی هەور
لە بۆ بارین ئەناڵێنێ بە بێ سەور
ئەگەر داکا هەموو عالەم دەماڵێ
بە ناڵین دێنە سەر دینم هەزار گەور

.١٠٨

دڵە «بێچارە» کەم بێ تۆ کلۆڵە
هەموو گیانم نیشانەی دوو مژۆڵە
هەزار جارت وەعد پێدام بە وەسڵت
کەچی کۆشم ئەمێستایش گیانە، چۆڵە

.١٠٩

دڵــم «بێچــارە» بــوو بــەو دانــە خاڵــە
ئــەتۆیش بــانگم دەکــەی هــا چــۆنی خاڵــە
ئــەمن خــاڵ نــیم و شــەیدای خــاڵی لێــوم
دەوای دەردم مژینــــــی لێـــــوی ئاڵــــــە

.١١٠

فەلــەک یــاخوا بشــێوێ چــەرخ و دەورت
ئــەمن «بێچــارە» بــووم، تــۆقیم لــە ســەورت
لــە گێــژاوی ژیــان تــا کــەی بســووڕێم
حەســاوم کــە بــە وێنــەی قــەومی گــەورت

.١١١

بــە خێرهــاتی گــوڵم ســەر هــەردوو چــاوم
لــە هیجــری تۆیــە مــن ســووتا هــەناوم
بــە بینینــت بــەجارێ دێمــە ســەر خــۆ
ئــەتۆ تــاو، مــن گــوڵێکی ســیس و خــاوم

.١١٢

وتــت: بــۆ کوشــتنی تــۆ زۆر جەســوورم
لــە دڵ ڕەحمــی و بــەزەیــی بــۆت بــە دوورم
ئەگــەر عاشــق لــە بــۆ یــاری نــەمردبا
درووس وابــوو لــە زوڵمــی وا نــەبوورم

.١١٣

لـــه دەســـتی شـــینی مـــن دنیـــا هەراســـە
نـــەیـــان پرســـی لـــە بـــۆ ســـاتێ چ باســـە؟
ئـــەوەی وەعـــدەی وەســـڵ بـــوو پـــاک درۆ بـــوو
پـــێـیـــان وابـــوو دڵـــم گیســـکی هـــەیاســـە

.١١٤

چییـــە چـــارەی منـــی «بێچـــارە» بـــێ تـــۆ
مـــنم مەجنوونـــەکـــەی وێلـــی کـــەژ و کـــۆ
ئەوەنـــدە شـــیوەنم کـــردوە لـــە دووریـــت
دووچـــاوم، چـــاوەکـــەم نـــەیمـــاوە هـــیچ ســـۆ

.١١٥

وەکـــوو یوســـف ئەســـیری بیـــری چـــاوم
لـــە تـــاو عەشـــقت نـــەما هێـــزی هـــەناوم
لـــە دارم دەی بکـــەی لـــەت لـــەت دڵ و گیـــان
لـــە ســـەر وادە و بـــەڵێنم بـــووم و مـــاوم

.١١٦

دوو چاوی پڕ لـە سێحر و زوڵفـی چـین چـین
ئەســـیریان کـــردم و ماییـــل بـــە مـــن نـــین
عەجـــەب مـــاوم چ ســـڕێکە لـــە بـــەینـــا؟
بـە کـەیف و شـادی ئـەو کاتـەی ئـەکـەم شـین

.١١٧

لـــە هیجـــرت چـــاوەكـــانم ســـۆی نـــەماوە
بـــە چاوانـــت قەســـەم جـــەرگم بـــڕاوە
چ بـــێ ڕەحمـــی ئـــەتۆ جـــەرگت بڕیـــوم
لـــە بـــۆ وردی دەكـــەی هەرعـــەینـــی قـــاوە

.١١٨

ئـــەمن دیـــل و ئەســـیری داوی خـــەم بـــووم
ئـــەمن خنكـــاوی ئـــاوی هـــەر دوو چـــەم بـــووم
هەموو عالەم خـــەریكی عـــەیش و نـــۆش بـــوون
منـــی «بێچـــارە» كێـــوی ســـەر بـــە تـــەم بـــووم

.١١٩

چییـــە چـــارەی منـــی «بێچـــارە» بـــێ تـــۆ
بـــەرەو كـــوێ چـــم منـــی ئـــاوارە بـــێ تـــۆ
ئەگـــەرچی مـــن لـــە ئـــەم شـــارە بـــە نـــاوم
غـــەریبم مـــن لـــە نـــاو ئـــەم شـــارە بـــێ تـــۆ

.١٢٠

ئـــەتۆ نـــوقلی و دڵـــی مـــن عـــەینـــی مێشـــە
تـــەوەللا بـــووم لـــەوەی وا خـــزم و خێشـــە
گـــوڵم مـــردم ئـــەوەن هـــاتم بـــە دووتـــا
ژیـــانم چـــوو بـــە دووتـــا بەســـیە كێشـــە

.١٢١

لــە کاتێــکدا کــە تــۆم بینــی بــە چــاوان
لــە بــۆ تــۆ بــوو دڵــە گیــان هــەر دوو چــاوان
منــی «بێچــارە» بــووم بــە خــادمی تــۆ
ئــەوەی فــەرمووت وتــم ســەر هــەر دوو چــاوان

.١٢٢

کــە تــۆم ناســی لــە دنیــا دەربــەدەر بــووم
ســەراپا شــێت، لــە عالــەم بێخەبــەر بــووم
وەهــای گرتــووم لــە ئــامێز دەرد و مــەینــەت
لــە مێــژە کــە وا بــابی کەســەر بــووم

.١٢٣

هــەر ئــەو ساتەی کــە تــۆم بینــی بــە دوو چــاو
لــە جــەرگی مــن تکــی هــەم خــوێن و زووخــاو
دەیــان ســاڵە لــە بــۆ ماچێــک ئــەناڵم
ئەوەنــدە دڵ ڕەقــی نــەتگوت بــەســەر چــاو

.١٢٤

لــە خەنــدە و پێکــەنینی مــن بــە قینــە
هــەموو ئــاواتی خــوێنی مــن مژینــە
لە ســەر چــی لــێم بــە قینــە یــاری چــاو مەســت
ئــەدا حــوکمی نــەمانم بــەو جەبینــە

.١٢٥

هەتاکەی هەر ئەناڵی مەستی سەرشێت؟؟
لە بۆ کێ جەرگی تۆ بۆسۆی لە بەر دێت؟؟
ئەتۆ بۆ ئەو بڕاوە هێزی ئەژنۆت
کەچی بەم حاڵەتەی تۆ ئەو گەمەی دێت

.١٢٦

گوڵی سوورم وەرە بۆ تۆ بە تاوم
لە پاش هیجرت دەچۆڕێ خوێن لە چاوم
بەڵێن وابوو بە دڵ بەد کار پسێنین
ژیانی من لە بۆ تۆیە هەناوم

.١٢٧

هەتاکەی هەڵوەرێنم خوێن بە ئەسرین
بڕاوە لەو هەناوم هێز و هەم تین
دەکێشم دەردی عالەم من بە تێکڕا
بە ئاواتم کەوا ڕۆژێک بە یەک بین

.١٢٨

بە زوڵفی خاوی تۆ دیل بووم لە ناکاو
دڵی شێتم دەکەی جنجن بە پڕ تاو
لە داوی عەشقی تۆدا مەرگ چ خۆشە
نەوەک دایم لە هیجرانت کوڵ و تاو

.١٢٩

ئـەمن تاکـەی خـەم و مـەینـەت بچێـژم؟؟
هەتاکـەی بـەو دڵـەم خوێنـاو بڕێـژم؟؟
بـە ئـاواتم ئەگـەر ڕۆژێـک لـە سینەت
خـەم و دەردم بـە تێکڕایـی بنێـژم

.١٣٠

یەکـەم ڕۆژ هـەر نەتمدیبایـە بریـا
بـە ناسـینت دووچـاوم بـوون بـە زەریـا
بـە چاوانـت دڵـم سـووتا بـە جـارێ
بـە وێنـەی قاوەتـاڵ سـەرگـرکـە نریـا

.١٣١

لـە پێنـاوی لەشـی چـەرمووی وەکـوو دوڕ
ئـەوەن هـاتم کـە لـەش فـەوتا و نـەما گـوڕ
منـی «بێچـارە» خـۆ مـردم لـە عەشـقت
بڵـەی کـێ بـێ کـە بیپێـوێ لـە بـۆم قـوڕ؟؟

.١٣٢

لـە بـێ مـەیلیـت هـەموو عـومرم فـەنا بـوو
بـڕۆ چیتـر کـە عەشـقی تـۆم لـە بیـر چـوو
ئـەتۆ عاشـق نـەبووی «بێچـارە» ئـەینـا
چلـۆن عەشـقێک لـە بیـر دەکـرێ وەهـا زوو

.١٣٣

هـەتا کـەی بـێ وەفـایی ئـەی جـەفا کـار
لـە بـێ مـەیلیـت سـەدان کـەس کەوتـە هـاوار
لـە سـەر وادە و بـەڵێن جارێـک جەسـوور بـە
کـە بـۆ جارێـک بـە تـۆیش بێـژن ئەوینـدار

.١٣٤

لــە بــێ لوتفیــت هــەموو ژیــنم پــڕژاوە
لــە کاســەی چــاو گــەلێ ئەســرین ڕژاوە
ئــەوین و عەشــقی بــێ مەینــەت درۆیــە
منــی «بێچــارە» ڕازیــم بــەم حەســاوە

.١٣٥

لــە تــاو دووریتــە مــن ڕەنگــم پــەڕیوە
خــەمی دووریــت تــەواو هۆشــی دزیــوە
گۆمــان ناکــەم لــە وەسڵیشــت ببم شــاد
کــە وا مــەینــەت هــەموو دڵمــی تــەنیوە

.١٣٦

فەلــەک دەســتم بــە داوێنــت هەتاکــەی
بنــاڵێنم لــە تــاو لەنجــە و لــەرەی بــەی
بــە موژگــانی دوو چــاوی، دڵ برینــە
برینی چی؟ هـەمووی کـون بـوون وەکـوو نـەی

.١٣٧

گـــوڵم لــه كـــوێی هـــەتا بێمـــه ســـڵاوت
بكـــەم بـــۆنی لەشـــی بـــۆن وەک گـــوڵاوت
بـــه چاوانـــت قەســـەم بـــۆ تـــۆ ئەســـووتێم
پەپوولـــەم بـــا بســـووتێم پێـــی هـــەناوت

.١٣٨

لـــه بـــۆ وەســـڵت ئـــەناڵێنم دەمێكـــه
جـــەفا تـــا كـــەی گـــوڵم ژینـــه و دەمێكـــه
لـــه وەســـڵیش‌دا خـــەمی هیجـــران گرانـــه
خـــەمی دووریتـــه باشـــه هـــەر خەمێكـــه

.١٣٩

ئـــەوەی مـــن دیـــم لـــه ســـیلەی چـــاوی تـــۆدا
دەبـــێ ئـــاواره بـــم هـــەردەم لـــه كـــۆدا
لـــه دوو چـــاوم بـــه خـــوڕ ئەســـرین دەبـــارێ
وەكـــوو ئـــاوی بـــەهاری دێـــت بـــه جـــۆدا

.١٤٠

وەره ســـاقی شـــەرابی خـــەس دە تێكـــه
ســـەرم گێـــژی خـــەیاڵاتـــه دەمێكـــه
خـــەم و مـــەینـــەت لـــه دووری یـــار هـــەتا كـــەی
بـــه ســـەر خۆشـــی بـــژین ژینـــه و دەمێكـــه

.١٤١

بــه بينينــت بــرينم پــڕ نمــەک بــوو
خـەمی دووریـت لـە نـاو سـینەم کەڵـەک بـوو
ئەگــەر جارێــک لــە ئــامێزت بکێشــم
بەهەشــت و کەوســەری خــوام ناگــەرەک بــوو

.١٤٢

لــە تــاو دووریــت گــەڵای ژیــنم وەریــوە
گــوڵم کاســەی تەمــەن وا هاتــە نیــوە
جــەفا تاکــەی ژیــان کورتــە و دەمێکــە
فەلــەک خــوێنی هــەزارانی مژیــوە

.١٤٣

ئەگەر بـۆم دەرکـەوێ زوڵـف لـوولی چـاو کـاڵ
بــە قوربــانی دەکــەم گیــان و ســەر و مــاڵ
شــەرابی خەســت و مــەیخانــە حــەرام بــێ
لــە بــۆ ســەر خۆشــی دەمــژم ڕوومــەتی ئــاڵ

.١٤٤

بــە بینینــی ئــەمن بــۆچ وا پەشــێوی؟؟
لــە ئــەم «بێچــارە»یــە بــۆچ وا بزێــوی؟؟
ئەگــەر تۆتــۆ بکــەی ســینەم بــە تێکــڕا
بــە تــەنیا نــاوی تۆیــە وا لــە نێــوی

.١٤٥

هەر ئەو کاتەی ئەبینم بەژن و باڵات
گرفتارم لە بەندی زوڵفی ئاڵات
هەموو دنیا بدەم بۆ وەسفی جوانیت
کەمە گیانە، بە نرخن گیان و کاڵات

.١٤٦

هەموو شەو چاوەکانم پڕ لە شینە
گڕی سینەم گەلێ بەرز و بە تینە
ئەتێم لێک چاوی پڕ خوێنم کە بەڵکوو
ببینم خاوەنی ئەو چاوە شینە

.١٤٧

خەیاڵی تۆم دەوام هەر وا لە دڵدا
لە یاد ناچێ مەگەر ڕووچم لە گڵدا
دڵم وەک بولبولێک بۆ وەسڵی باڵات
ئەناڵێنێ و دەکا هاوار لە چڵدا

.١٤٨

لە بۆ مەرگم دوو چاوت دیارە سوورە
یەکەم هیوات کە جۆگەی خوێنی سوورە
دەبا وابێ، گوڵم سەر وا لە ڕێتدا
گەریش ئازار ئەبینی لێم ببوورە

.١٤٩

گرفتــــارم بــــه دەردی دڵ گرفتـــــار
ئـــەناڵێنم لـــە دەس چـــەرخی جـــەفا کـــار
لـــە نـــاڵێنم هـــەموو عالـــەم وەرەس بـــوون
منـــی «بێچـــارە» هـــەر خـــۆت بمکـــە تیمـــار

.١٥٠

ئەپرســـــی حاڵــــەکــــەم، حـــاڵم خـــراوە
بـــە دووری بەژنـــەکـــەت هۆشـــم نـــەماوە
کـــە رۆیشـــتی و منـــت جێ‌هێشـــت دڵـــە گیـــان
دڵـــــی بـــــرژاوی «بێچــــارە»م بـــــرڕاوە

***

چریکەی دڵ ٧

(سەرمەس)

لەگەڵ مندا فەلەك هەرخوار و چەوتە
خەمی پێ دام وتی ها نانی شەوتە
قوڕ و لیتە و تەوەن لێفە و سەرینم
وتی ئەم جێگە نەرمەیش شوێنی خەوتە

ISBN:978-622-99232-8-3
9 786229 923283

خانی

CamScanner